

Évközi 8. vasárnap

1Kor 4,1-5

„Önmagam fölött sem ítélekem”

¹Úgy tekintsenek minket az emberek, mint Krisztus szolgáit és Isten titkainak gondnokait. ²A gondnokoktól természetesen egyet követelnek meg: hogy hűségesnek bizonyuljanak. ³A magam részéről nem törődöm azzal, hogy ti vagy más emberi bíróság mint ítélték felőlem, hiszen önmagam fölött sem ítélekem. ⁴Nem érzem ugyan magam semmiben sem bűnösnek, de ez még nem jelent megigazulást. ⁵Az Úr mond fölöttem ítéletet. Ne ítélezzetek hát időnap előtt, míg el nem jön az Úr. Ő majd megvilágítja a sötétség titkait, és földéri a szívok szándékait. Akkor majd mindenki megkapja az elismerést az Istentől.

Az igehirdetőket Pál Isten titkának megbízottjainak tekinti. Tőlük csak azt várja, hogy hűségesek legyenek küldetésükhöz. Lényeges kérdést feszeget ebben a szakaszban a mások feletti ítélet és a felelősség kérdését. Mindez összefügg azzal a kérdéssel, állapítja meg, hogy ki a bűnös. Ez a kérdés Korintusban igen nagy érdeklődést keltett, hiszen a keresztyén igehirdetők és iskoláik egymással vitáztak és időnként szembe is fordultak. Pálnak is problémát okozott a Péter-, Apolló- és Krisztus-párti híveknek a vitája, de még saját pártjának tagjai sem képviseltek egyértelmű álláspontot. Az eltérő vélemények és viták mögött valószínű, hogy egyesek bűnösöket kerestek. Pál véleménye azonban más. Tudja a bűnösök megnevezésével nem szűnik meg a vita, sőt az ellentét sem. Másrészt, elemi tapasztalata, hogy a korintusi egyházban igen gyakran változnak a vélemények, éppen az intenzív viták miatt. Úgy tartja, a vitázó keresztyének lehetnek a keresztyénység megértésének elősegítői, de lehetnek a megértésnek kulturális és szociális akadályai is, hiszen különböző műveltségű zsidóknak és eltérő vallási kultúrával rendelkező pogányoknak, gazdag kereskedőknek és rabszolgáknak kell egyetértésre és testvéri közösségre találni a keresztyén házakban. Ebben a sokszínű és gyorsan változó folyamatban nagyon nehéz megmondani, mely esetben működnek bűnös indítékok és mely esetben hiányzik bizonyos emberekből, például a rabszolgatartókból, a büntudat. Pál kivonja magát a csoportok megítélése alól. Magát nem érzi bűnösnek semmiben (4. v.), de ezzel az érzéssel nem akarja magát fölmenteni. Fontos felhívni a figyelmet arra, hogy itt nem deklarálja önmaga bűntelenségét, hanem csak azt állítja, nem érzi magát bűnösnek.

A probléma azóta is nagyon aktuális, ugyanis a tapasztalat azt mutatja, hogy minden ember etikai érzéke egy kicsit más. Van úgy, hogy nem érzi magát bűnösnek, de mégis az, mert még nem jutott el bizonyos belátásig, vagy nem képes beleélni magát a másik ember helyzetébe, felmérni szavainak vagy cselekedeteinek hatását, amely rombolja vagy sérti a másik ember személyiségét. Ha nem érzi, objektíve nem is bűn. De ha mégis negatív hatást vált ki, akkor valami rossz történt. Az etnikailag és kulturálisan sokszínű közösségben az efféle konfliktus mindennapi. Ha csak az történik, hogy egyik ember bűnösnek deklarálja a másikat, ezzel felmenti magát az alól, hogy tovább keresse a másikkal a kapcsolatot, mert két különböző táborba kerülnek, és a bűnöség alapján már feljogosítva érzi magát a gyűlöletre. Erre vonatkozik Pál kijelentése: „ne ítéljetek idő előtt” (5. v.).

Isten bevilágít a szívek titkaiba (5b), ami azt jelenti, hogy sokkal hatékonyabb az, ha valaki maga ismeri fel véleménye helytelenségét vagy bűnösségét, mintha más deklarálja annak. Ugyanis az ilyen felismerésből megtérés és lelki fejlődés születik, de ha a másik ember véli bűnösnek partnerét, annak eredménye csak a konfliktus mélyülése lehet. Az emberek elvárják az igehirdetőktől a büntelenséget, ami lehetetlen. Néha a társadalmi elismerés hajszolása érdekében az igehirdetők is képmutatóan, a tökéletesség látszatában szeretnek tetszelegni. Az Isten megelégszik a tökéletességre törekvéssel és türelmesen vár a szív belső titkainak feltárulására. Talán ezt az isteni pedagógia részét képező türelmet kellene eltanulnunk Istentől és Páltól is.